

NAUJA GADYNĖ.

VOL. III SCRANTON Pa. BALANDŽIO 3 d. 1896 m. NO 13.

Entered at the Post office of Scranton
as second-class mail matter.

„Nauja Gadyne“ iszeina kas nedelę.

„Nauja Gadyne“ ant metų kasztija 2 dol. ant
pusės metų 1 dol.; i Europą ant metų kasztija 3 dol.,
ant pusės 1 dol. 50 cen.

Antraszas dėl korespondencijų ir užsielteliamimų.

„NAUJA GADYNĖ“
421 PENN AVE SCRANTON, P.

„Nauja Gadyne“ („New Era“).

Published weekly in SCRANTON Pa.
421 PENN AVE.

Subscription price yearly two dollars.

RATES OF ADVERTISING

One Inch one month	\$1.00
One Inch one year	\$10.00
Two inches one year	\$20.00

KAS TAI YRA SOCJALISTAI IR ANARKISTAI?

Socjalistai yra tie vyrai, kurie trokšta žmonių lygybės ir lygybės turtų tarp žmonių. Jie ne nori, kad butu didžturtčiai ir nenori, kad butu didi bėdinokai. Socjalistai trokšta, kad visi žmonės prigulėtu prie vienos draugystės su savo aprinktu randu, kuriam butu pavesta padalyti darbus lygiai tarp visų. Tada, žinoma, visi lygiai dirbs ir visi lygiai galės naudotis visais turtais. Kaip padaryti turtai bus padalinti lygiai, be jokio užgrobimo, tada piningams nebus vietos; o kaip nebus piningų, tai nebus jokių apgavysčių, vylių, perpirkimų ir suktybių, ir visi dirbs ne dėl turtų, bet dėl savo garbės ir meilės artimo. Tada, jie sako, visi žmonės bus gerai iszauklėti, visų szirdys bus

atszalusios nū turtų, tarp visų bus tikra meilė artimo ir užstos tikras rojus ant žiamės, kurio mes tankiai praszome žodžiais Kristaus: „buk vale tavo, kaip danguje, taip ir ant žiamės“. Socjalistai supranta, kad dasiekti tokios lygybės galima tiktai tada, kada visi žmonės bus mokinti ir iszmananti, o labiausiai darbininkai, kad visi galėtu suprasti savo visūmeniszka padėjimą ir reikalus.

Socjalistai tikiasi, kad jų geidžiami laikai ne užilgo turės pareiti ant žiamės, kaip sikt visūmenė žmonių greicziau jų pažins. Dėlto jie visupirmu rupinasi, idant visi jauni, lyg 21 metų amžiaus, eitu į mokslaines, o ne darbus dirbtu, nės su pagelba maszinų visus reikalingus dabrus gal nudirbti vieni senesni per 21 metus ir jaunesni už 45 metus, ir tai dar nereikalauja dirbti daugiau per 4 ar 5 adynas ant dienos, — tai jau bus ikivaliai pridirbtų visokių turtų ir visi darbininkai bus daugiau verti, negu dabar yra; nės kad lygiai dirbs, tai lygiai galės visu-kūm naudotis, kiek tik ko iszteks ant svieto,—o ne taip kaip sziaūdien yra, kad vieni dirba, o kiti nėko nedarydami, naudojasi isz visų gėrybių.— Socjalistai reikalauja, kad dideli turtai (žiamės, gelezinkeliai, telegrafai, dideli fabrikai ir tt.) butu atimti nū bagoczių ir atidūti visūmeuės randui, arba valdžiai, kokia bus pastatyta per paczius žmones, o ne padaryta per visokius apgavikus.— Tada nebebus darbdavių, anė darbininkų,

bet visi bus „lygus žmonės“, kaip jie yra sutverti iš prigimimo. O darbus ir turus padalins tarp jų visų lygiai tas randas, arba valdžia, kokią jie sav aprinks ne ant ilgo laiko, bet ant kiek norės.—

„Socijalistas“ yra lotiniskas žodis, kuris reiskia: „prilankus draugyste“.

Dabar anarkistai... supranta dalykus dar giliau. Jie sako, kad taip graži yra gamta, kad nereikia jokios valdžios ant svieto—viena tik meilė artimo turi valdyti visus. Jie supranta, jog meilė artimo yra prigimta; bet į vietą gero išauklėjimo ta meilė yra pagadinta per įvairias apielinkybes, per vylius ir netikrą viltį—pralobti per užgrobigą, tai yra, mažiau dirbti, o daugiau turėti. Iš to matome, kad jų laikai negali užstoti pirmiau, kol visi žmonės nebus mokinti, ir viską suprantantis ir kol meilė artimo nebus išauklėta pagal tikrus reikalus žmonijos.

Bet jie ant to nepaiso, ir nei biskio nenusimena, kad jie patys nesulauks tų laikų. Jie paszvenčia savo gyvastį, idant greičiau nugriauti blėdingas valdžias ir ponystę svieto, kad ir su dinamitu (bomba) rankoje, nors ir patys visados sykiu galą gauna. Tie apvaldymai svieto, kaip jie patyrė, kenkia pasikelimui darbininkų. Czia mes matome, kad anarkistai taipgi ne dėl svieto vylių dirba, bet dėl artimo gero; ir jie gelbsti spėresniam išsikėlimui socijalizmo.

Dabar mes galime suprasti, dėl ko visi tie, kurie nori būti ponais ant žmonių, keikia kaip socijalistus, taip ir anarkistus, ir iszmisloja visokias melagystes ant jų. Dėl to jei-gu mes norime pažinti teisybę ir pagauti melagystes, neturime klausyti, kas ką sako, bet patys turime suprasti viską. Juk gi prigimimas davė mums protą dėl pažinimo, kas yra geras ir kas yra blogas.

Dėl to turime daugiau skaityti ir klausytis mūsų visų, — nės iš vienos kningelės arba iš vienos burnos mes nėko negalime perprasti ir: nėko abelno daznoti, labiausiai mūsų tokių, kurie patys nėko nežino arba jei-gu ir žino, tai dėl „biznio“ ne sako.— Visūmeniskas supratimas, tai nėra pavienio dalyko supratimas, ir kas prigul prie visų, to mes negalime daznoti mūsų visų, bet turime placziai skaityti, mislyti ir rodavotis su visais ir iš visų pusių. Gamta davė žmogui tokį protą, dėl kurio negalbuti jokių uždraustų rasztų, anė kalbų.—

Lietuviai darbininkai! Mokinikites ir szvieskite savo smagenis, kad galėtumėte padėti geriems žmonėms dirbti polytikoje. Jei-gu dėl savęs mažai teisingeime, tai uždėkime nors gerą pamatą dėl busenczių mūsų gentkarazių. O jei visi pradėsime iš vien dirbti, tai trumpame laike paregėsime geresnį buvimą ant svieto, tik netingėkite, broliai, dirbti dėl artimo labo ir patys dėl savęs. Ką turite atidūti piningus ant tuszczio kuningams, geriau atidūkite anūs aut mokslainių—tai bus tikrai geras darbas dėl lietuvių ir dėl žmonijos.

Kaslink įvykimo nūmonės socijalistų ir anarkistų tai asz pasakysiu su vienu iš mandriausių žmonių, jog „nėko nėra negalimo ant svieto.“—

P. G.

FURIERIZMAS EUROPOJE IR AMERIKOJE.

(PAGAL B. LIMANOVSKI.)

Dėl Fourier'o mokslo praplatinimo reikalingi buvo iszguldytojai. Tokių paaiszkintojų veikalų jo buvo Muiron, pirmo viso vienok Julius Lechevalier, kurs—sakyti galima—sup žindino visūmenę su Fourier'u ir davė pradzią jo phalansteris.

kai mokslainei. Isz didžio skaitliaus phalansterizkos mokslainės rasztininkų atsižymėjo Prancuzijoje: Pranciskus Cantagrel, kuris už dalyvumą sūkalybe 13 birželio 1849 m. apskūstas, persikėlė į Szveicariją ir czia laikrasztį „L' Indépendant de Neufchatel“ leidė, bei Consideranto idėjas platino; C. Pellarin, Fouriero biografas („Fourier, sa Vie et sa theorie“); Amadeus Paget (+1840 m.). phalausterizku Katonu pramintas; Ipolitas Renaud („Solidarité“); Edvaras Pompéry; Allyre Bureau, laikraszczio „Democratie Pacifique“ 1849 m. redaktorius atsakantis; K. Harel, ekonomizskų kakalių iszradėjas; Krantz, parodos isz 1878 m. direktorius, paraszė: „Le Present et l'Avenir“; Bonnėmere, pažjstamas sodiečių istorijos tyrinėtojas; H. Dameth, politikizskos ekonomijos Genėvoje profesorius; Alfonsas Tousselet (gim. 1803 — +1885 m.), prancuzų raszliavoje pažjstamas kaip autorius reikalo: „L' Esprit des bėtes“ ir „Le Monde des oiseaux“; Viktoras Meunier; Tamiser, žmonių isz 1848 m. perstatytojas („Theorie des fonctions“); ponė Gatti de Gamond, kuri po draug su Czynskiu paraszė aiszskų Fouriero sistemos iszreiszkiną („Fourier at sou systėme“. Paris 1838); Klarisa Vigoureux; Jonas Czynskis („Notice biographique sur Ch. Fourier“, Paris 1840; de l'organisation du travail“, 1848). Paskui kaip fourierizmui prilankus pažjstami yra garsus socialistai: Konstantinas Pequeur, straiptiniai laikrasztje „Revue du progrès Social“, Prancizskis Vidal, Villegardelle (Accord des intėrėts dans l'association et be soins des communes. Paris 1848) ir Alfonsas Esquiros. Daugiausiai vienok prie praplatinimo ir supopuliarizavojimo Fourier'o idėjų, prisidėjo garsus romanų raszėjas Eugenius Sue (gim. 1804, +1857

m.). Jis raszė prieg to ir socialistizskas broszjuras po pseudonimu: Le Berger de Kravan. Garsus jo romanai: „Žydas Valkata“, „Martynas Pametelis“, „Septyni griekai, ir tt. po Fourier'o mokslo įtekme paraszyti. Prie to po Fourier'o idėjų įtekme 1832 m. leisti pradėta laikrasztį „La Phalanstere“; 1836 m. po Consideranto rėdymu pasirodė „La Phalange“, nū 1867 m. isziena naujas phalansterizkos mokslainės organas „La science sociale“, o dabar Karolis Limousin leidžia; „Revue du mouvement social“.

Fourier'o teorijos atrado daug szalininkų Italijoje, Portugalijoje bei Iszpanijoje. Fouriero iszpažintoju tarpe kitų buvo Petras Maroncelli. Madrite nū 1840 m. leista laikrasztį „Correo Nacional“ su mieciu platinimo Fouriero mokslų. Nekokis Sagnario de Belog Kadikse, įsteigimo phalansterio Andaluzijoje reikalavo. 1848 m. pasirodė nedėlinis iszpanizskas laikrasztis: „Organizacija darbo“.

Vokizskoji visūmenė su Fourier'o užmanymais susipažindino isz Lauryno Steino veikalo: „Der Sozialismus und Kommunismus im heutigen Frankreich“, kurs 1842 m. iszėjo. Apie Fouriera raszė placznai Karolis Gruen („Die Soziale Bewegung in Frankreich und Belgien, 1845 m.“). 1848 m. pasirodė jau daug straiptnių gerai papiesztų, isz kurių akyviausiu buvo Leipzigo laikrasztje „Gegenwart“ patalpintas: „Der Sozialismus und Kommunismus in Frankreich“.

Szveicarijoje du pažjstamu socialistizsku raszėju, Herrmannas Grėilich ir Karolis Buerkli, buvo phalansterizkos mokslainės szalininkais. Buerkli politikizskame veiklume savo tėviszko kantono daug nusi pelnė. Jis buvo apgynėju žmonių tiesų laike zurikizskos konstitucijos permamos.

Isz lenkiskų isseivių tris Fourier'o socialistikais mokslais persiėmė: Jonas Czynskis, Stanislovas Bratkovskis ir Kalikstas Volskis.

Pirmas (gim. 1808, + 1867 m.) po lenkmečiui 1831 m. apsigyveno Paryžiuje, susipažino su prancuziskais rasztininkais ir dalyvavo raszhaviszkame judėjime. Raszė apie Žydus Lenkijoje, apgarsino „Plianą surėdymo valseziaus“ ir tt. Bratkovskis paliko brosziorėlę: „Gmina i Szkola wiejska w Polsce po zniesieniu panszczyzny“; Volskis-gi (gim. 1816, + 1885 m.) po lenkmečiui 1831 m. apsigyveno Prancuzijoje — su socialistais susineszė. Apleisti Francuziją prispirtas, iszvažiavo į Ameriką, idant Taxase su kitais phalansterį įsteigti. Paliko „Do Ameryki i w Ameryce“ (1876 m.).

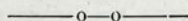
Ir Maskolijoje daug apie Fourierizmą sznekėta. Bibikov 1862 m. su fourieristizka pažvalga apgarsino zoologiszka — psychologiszkus straipsnius. Bet Fourier'o mokslo įtekmė matoma buvo daugiausiai pas įtekmingiaujį rasztininką Nikolajų Czernyszevskį, o įpatingai garsioje savo lnike jo apysakoje: „Czto dielat“.

Amerikos Fourier'o szaliuinkai dar 1840 m. užmanė leisti dieninį laikrasztį. Pradžią fourieristizkam judėjimui davė czia Albertas Brisbane, autorius teoretiszko fourierizmo po antraszu: „Social Destiny of Man“ 1840. Jis paskui vedė karsztą propagandą lakrasztyje „New-York Tribune“. Nū 1843 m. lyg 1845 m. podraug su Osbornu Macdanieliu leidė jis „The Phalanx“ ir asabiszkai mitingūse bei phalansterių organizavojime dalyvavo. Laikraszcziai „The Phalanx“ ir „Harbinger“ skaitė 48 rasztininkus. Bet socializmas jų buvo pirma meile*). 1843 m. Suvienytose

Valstijose buvo 30 socialistikų naujoknių. Visos vienok dėl įvairių prieaszczų, daugiausiai-gi dėl tikejimo skirtumo, plė.

Ir Brazilijoje pažiszamas d-ras Mure bandė uzdėti phalansterį.

Sarancziukietis.

ISZ PAMINĖJIMU APIEBAKUNINA DĖBOGORI — MOKRIEVICZ.

Gyvasznekta užsimezgė apie Barcelionos sukilimą, kurs įvyko 1872 m. ir kurs pasibaigė apveikimu darbininkų. Tarpe visokių pažvilgių kaslink szio atsitikimo, Bakuninas iszsitarė, kad atsakymas uz tą revoliuciją plėle ant revoliucionierių.

— Kame vienok buvo jų klaida? paklausiau.

— Reikėję buvo padegti rotuzė! Tai pirmas dalykas kiekvienam sukylime, o jie to nepadarė,— pasakė atsigavindams.

Asz supratau, kokį svarbumą matė Bakuninas tame „pirmame dalyke“. Pagal jį suardymas rotuzės, krautuves visokių aktų ir officijalizkų dokumentų, turėjo atneszti suniszimą ir netvarką tarpan valdanczių lūmų.

Daugybė privilijų ir tiesų valdymo pamatųjasi ant tokių ir tokių officijalizkų dokumentų, sakė jis; kada szitie butų buvę isznaiikinti, sugrižimas pilnas į seną surėdymą butu sunkesnis.—

Iszaikindams savo nūmonę, Bakuninas parodė szitą faktą labai pažymėtiną, kad visose sukilmėse žmonės plėlasi pirmiausiai ant biuro, tribunolų, arkyvų ir jis priminė Pugaczevo revoliuciją, kur mynics sukilusios draskė ir naikino officijalizkus dokumentus, nes, kaip jis sakė, žmonės instinktiviszka suprato visą piktą, nū po-

*) History of American Socialism, I, 122.

pėrų valdymo ir jis tengėsi tą isznaikinti.

Tame laike Bakuninas gyveno ant ru-bežiaus Szveicarijos ir Italijos — ant salos Lokarno ažero Lago Maggiore.—

Visas viltis savo jis pamatavo dabar ant lotyniszkų tautų, ypaciai italų. Ir Lo-carno buvo gera vieta dėl jo, nės ten leng-viai galėjo jį lankyti italų revoliucionė-riai ir rodavotis su jūm.

Bakunino planas buvo toksai: organi-zūti sūkalbį iš žmonių rangių savę pasz-vešti ir kurie galētu visi, tikrojoje valan-doje su giuklu rankoje apgarsinti sukili-mą Užimti turėjo iš pradzių rotužę, o to liau padaryti ‚likvidaciją‘ surėdymo da-bartinio t. yra konfiskacijos savasties, fabrikų ir tt. Vienok Bakuninas ne sva-jojo apie umą žygi.—Mums reikia nūlatai daryti revoliucijos mėginimus. Turėjome buti sumuszi ir apveikti vieną, du, de-szimts, dvideszimts sykių: bet, jei 21 syki žmonės mus parems ir dalyvaus musų re-voliucijoje, mes busime užmokėti už visus perkentėtus pasiszventimns.

—o—o—o—

ISZ GYVENIMO VALNAMANIU SU KATALIKAIS.

Miestelis Minersvillė, Pa., yra apgy-vendintas tarp kittauczių apie dviem su virsz szimtais lietuvių, tarpe kurių randa-si kokia 20 ar 30 ir valnamanių, ant kurių matomi buvo laikrasztyje ‚Vienybėje‘ vi-sokio įturio papeikimai! Kas link papei-kimo už prisiuntimą dviem lietuviams ant kalėdų gromatų su komunikantais, tai tas darbas iš tiesų negalima užtarinėti, bet ant tydzių nežine kas prisiuntė; gal galėjo tokį darbą atlikti ir katalikas tikras dėlei smagesnio supjudimo valnamanių su kata-likais, nės žinoma nopstis pažvelgimo

tame darbe greicziaus pūla ant valnama-nių ne-gu ant katalikų.

Toliaus kaip matoma buvo ‚Vienybė-je‘ kad valnamaniai su savo bedievystėms spraudžiasi tarp parapijonų reikalų ir po-lytikiszkų, kūmi tankiai darą sutrukdy-mą! Su szitaje pora rugojimų, gal raszėjas keravojo plunksną visai ant ‚t i e s o s‘ ne-paisėdamas ir protc nepasiklausdams ‚ar tai teisybė ar ne‘. O tik drožė valnama-niams per hukvas ir viskas —, tegul svietas mato tūs szėtono tarnus!.... Man ding, kad į parapijos susirinkimus neateina jokis valnumanis, kad ir butu kviecziamas, tai kūmi-gi gali trukdyti katalikų darbą sta-tyme bažnyczios. Valnamaniai drąsiai ei-na ant lietuviszkų susirinkimų tik tautisz-kų arba darbininkiszkų, jei-gu tie ėsti vi sūmeniszkais! Man rodoei, kad valnama-niams prigulėtu padėkavoti už parapijos pradzią, kaip ir už supazindinimą su poly-tika, nės jei-gu valnamaniai nebutu susi-mezgę daigtan kovo m. 1895 m., tai Miner-svillės lietuviui katalikai kas zin ar butu tvėrę parapiją?! Teipo-gi kada lietuviui valnamaniai sutvėrė polytikiszką kliubą po vardu ‚Lithuanian Citizens Club No I.‘ tada griebėsi turėti kliubą po vardu, Li-thuanian Catholic Citizens Independent Club net berzelio mėnesyje 1895 m. Iš szito visko gali kožnas suprasti, kad val-namaniai netrukde jokį užnamą katali-kų, nės nebuvo ką, bet tik veikė savo! Tūmi tarpu galima buvo girdėti nū pačzių brolių lietuvių katalikų kalbos, kad ku-ningas vokieczkatalikų Minersvillės rodą davinėjęs pasiskundusiems lietuviams, kad tarpe jų platinasi valnamaniai, idant sku-bintusi risztis ir katalikai į kruvą kaip valnamaniai, o ir parsikviesdinti lietuvių kuningą, nės kitaip—sakes—visi pavirsite į valnamanius.

Susirūšzimas lietuvių katalikų Minersvillės daigtan, įvyko į ketvirtą mėnesį vėliaus negu valnamanių. Priezastis to visko, buvo nekurių valnamanių nedoras pasielgimas, kaipo tai, sutraukymas pas M. svetimų szkaplierių ir ražancziaus, galop ant kozyrų pastatymas; tą viską kiti valnemaniai smagiai iszpeikė, nės tas yra darbas nereikalingas. Su tūmi katalikai seimavojosi, koku budu galima butu valnamanius isz Minersvillės iszrauti isz skanų. Pirmutinis susirinkimas buvo laikytas pas J. Szliką 23 birželio 1895 m., antras buvo laikytas pas J. Kapoczių 30 birželio 1895 m., treczias katalikų susirinkimas buvo laikytas 7 liepos m. jau svetainėje vokiecių, kur minyszkos vaikus mokina.

Ant tų trijų susirinkimų buvo įnesi mai įvairaus įturio. Pirmiausiai įneszta, idant zenocziai, laikantiejie ant gaspados valnamanius, isz savo stubų iszvarytu be jokios ceremonijos, taip jųg kitiem nepriimant, atsizadėti turės valnamislybos ir stos vėla eilėn katalikų; žmonės laikanti pas savę valnamanius, prieszais buvo, nės atsakė: bedieviai mums pilnai užmoka, tai mės iszvarę jūs nū ko tų piningų reikalause.

Toliaus buvo mėgyta per tulus, nežine ar pagal visų rodą ar ne, skusti bosams kaipo anarkistus, idant isz darbų butu iszvarinėti valnamaniai. Vienas regis buvo skusti ir pas superintendentą. Buvo mėginta atkalbinėti nū mainerių darbininkus kas isz dalies nusisekė, nės pametė darbą pas valnamanius mainerius, o tūmi tarpu užemė lietuvių darbininkų vietas italai ir ungarai. Bosai ant tokių skundų nuszpysoję darbūse valnamanius paliko, nės sako, kad konstifucija pavarinėti nū darbo nevelyjanti be tinkamos priezasties. Galop

visas kliutis isz gyvenimo valnamanių ir katalikų lietuvių Minersvillės miestelyje tapusias, vargas apraszinėti, o ir gaila laiko bei popėros, galop vietos laikrasztyje.

Nėra ką peikti lietuvius Minersvillės, nės butu neteisinga, bet-gi ir visus pagirti negalima, nės tarpe katalikų rasimė tokių, kurie rodosi kaipo nedabrendėliais, ir truksta da jiems truputį žmoniszkos doros; taipogi yra ir tarpe valnamanių.

Nekas per žmogus katalikas, kurs kaip džiukas įkaitės tycziomis lipa valnamaniui krome ar karcziamoje ant kojų, idant gauti priekabę; arba kurs klausinėja žmogaus: „Kokios tu vieros?“ ir myli su akmeniu ar stiklu siekti arba vytiš dėlei apdauzymo, arba ir tiejie, kurie norėjo darbus atiminėti. Ne kas ir tuki valnamaniai kurie skundžia karcziamninkus arba szkaplierius ar ražanczius trauko ir tt. Tegul katalikai statosi sav bažnyczias bile tik turį gana piningų, o valnamaniai daugumas jau yra statę!

Bet isz tiesų, pirmiaus reikia visiems dūnelės įjeszkoti, o su karalyste dangaus, tai kaip kas nori ir supranta, taip tegul daro. Ir ką tie keikimai sutveria? Keiksmas kataliko, nenutrenks valnamanį peklon; keiksmas valnamanio neiszraus katalikui tikybos. Viskas tas yra tusztybė. Mums lietuviams kas link tautytlės ir darbininkiszko klausino, tai reikalinga darbutis isz vien ir visomis pajiegomis, nės darbavimas is ant lietuviszkos dirvos negali buti geresnis kataliko už valnamanio, o valnamanio už kataliko.

Kas link mus tautiecių laikrasztizkų korespondentų, tai butu teisingiausiai ir maloniausiai, idant teiktusi pabarti už blogumą ne tik vieną szalį, bet ir kitą, nės ne esti be grieko katalikai kaip kad ir valnamaniai; o jei-gu atsitinka pabarti tą ar

kitą, tai nepriguletu akis badyti ir rėkti ant visų katalikų ar valnamanių, bet tik ant kaltojo ar kaltųjų!

Vanagėlis.

KOKIU DAUGIAUS?

Viens mokslinczius kamantinėjo klausimą, kokių žmonių yra daugiau, ar protinųjų ar kvailųjų. Gale galo jam atėjo mislis iszriszti tą klausimą.

Jis įėjo į žmonių kruvą ir pradėjo szaukti po kelis syk:—sveiks tu galvocziau! tu protingasis! tu iszmintingas!— Bet nėks jo netėmyjo. Tada jis suszuko: ,ak tu kvaily!— Tūjaus kiekviens kas tą girdejo, apsigrižo ir žiurėjo žvairiai į jį, nekurie net norėdami kailį jam iszmankszinti.

Su vargu jis pabėgo nū visūtinės neapykantos — bet jis iszriszo savo uždūtę.

ISZ DARBININKISZKO, SOCIJALISTISZKO IR ANARKISTISZKO JUDĖJIMO EUROPOJE.

Vengrija. Agrame (Kratijoje) pasimirė Starcevicz, kroatisz kos opozicijos vadovas.

Bulgarija. Atvyko czia isz Serbijos agėntai ukvatninkus prie maiszto Makedonijoje prikalbinėti.

Prancuzija. Valėnceje aresz tavota 3 iszpanus bei vieną italą, už mierį 4oures nužudymo pažvelgtus.

Belgija. Mechline, tarpe katalikų ir socijalistų įvyko baisus sumiszimai Sugriauta namus dviejų katalikiszų draugyszių, 60 ypātų suzeista o 200 aresztavota. Mynios arcivyskupo palociui gresino.

A. A. CHASE, ADVOKATAS (Lowyer)

Praktikavoje visūse sudūse Pennsylvanijos ir Suvienytų Valstijų. Visokias provas veda kogeriausiai, Taip-gi visokias collectas atlieka kovelkiausiai, Jo offisas ant SPRUCE Str. 304.; Ruimas 6, SCRANTON, Pa.

INEK RICE

Lietuviszkas kalvis visoki sliesoriszką darbą ir viską kas tik prie kalvio priklauso kogeriausiai padaro. Jo kalvė rāndasi pagal Deiczkatalikų bažnyczia — tarp Coal ir Line str. Shenandoah Pa.

J. LIETUVNIKAS

MINERSVILLE Pa. Gavo patenta ant karczemos savo name — užlaiko skaniausią alų ir likierus ir pirmos kliašos cigarus; o teipo-gi pas jį yra labai priimni vieta dėl uželgos, nes yra geras žmogus; užtai lietuvjai atailankykite pas savąjį,

ANT PARDAVIMO

NAUJAS DRUGSZTORIS (APTIEKA)

Labai gražioje vietoje ant didėsės ulycios, kurloje rāndasi visoki aptlekoriszki, szvieži tavorai, nės aptieka neseniai įtalsyta. Priežastis pardavimo, kad locninkas nor iszvažiūti. Velytina butu dėl lietuvio arba lenko, nės pas mus Shenandoryje dar to biznio nekas isz lietuvių nēlaiko. Norintieje dasižinoti raszykite ant szio antraszo:

J. M. MEDALIS SHENANDOAH, Pa.

DIDELIS NAUJAS SZTORAS MEBELIU

VALENTINAVYCZIAUS

ant

416 PENN Ave. SCRANTON Pa

Sztoze užlaiko dėl pardavimo visokius reikalingus namus dalgtus, kaip tai lovas, springsus, kreses, kanapas stalus, pecczius ir tt. pulkiausius dalgtus pardūdā už plgiausią preke, ir viską namus nugabena.

HOTEL MARTINS'

Prilaikau gerą alų, arėlką, vyną, cigarus.
Taip-gi nakvino kellaujančius.

285 PENN Ave.
SCRANTON, Penn'a.

** SALIUNAS **

J' NAUJUNO

ANT N. WEST Uliczios No 234
SHENANDOAH, PA.

Vyrai! yra tai smagi vieta dėl užėigos
o kas svarbiausiai, kad puikius gerimus pri
laiko stiklus taip-gi mylžiniszkus dūda.
Apė cigarus cigarus nėra ką sznekėti, nės
jie patys giresi. Vyrai neužmirszkit pas
savo atsilankyti!

Czion yra linksmiausia vieta dėl užėigos,
nes ir adventai su gavėne susikabine szoka.

! SENAS DRAPANAS PADARAU NAUJOMS!

Iszvalau, farbūju ir prošinu drapanas
vyrų ir moterių, taip-gi taisau

už pigiausią prekę į trumpiausią laiką.

S. SEGAL

419 PENN Ave, SCRANTON, Pa.
(SZALE APTIEKOS DRO SZLIUPO.)

SALIUNAS

716 W .LACAVANNA AVE, SCRANTON, PA.

Užlaikau gerus, szviežius ir sveikus
gėrimus; laikau gerus cigarus ir užkandį.

Lietuviai atsilankykite pas manę.

M. SZARAK

LETUVISZKA GROSERNE

WHOLESALE and RETAIL

Visados užlaikau gerus, szviežius ir sveikus
valgomus dalgtus.

MORRIS GLATT

200-202. S. Eutaw Str. BALTIMORE, Md.

J.T. F. HRENHOLT

Stuncziu PININGUS į vlsss dalis svieto, tieslok į
namus,— Pardūdu LAIVAKORTES ant geriausių
linijų, kaip HAMBURG AMERICAN PACKET Co.,
EXPRESS REGULAR, BALTIJOS, RED STAR ir
visų ktų linijų.

321 PENN Ave.

SCRANTON, Pa.

Dr JAMES STEIN.

Gydo vien tik ligas: akių, ausų, nosies ir gerklės.

Adynos offiso:

9 iki 12 priesz piet,

1 iki 4 po piet,

7 iki 9 vakare.

204 WYOMING Ave.

SCRANTON, Pa.

27. IX 95

DIDELIS LIETUVISZKAS

HOTELIS,

316 Penn Ave., SCRANTON, PA.

Kuriame laikau visokius gėrymus ir už-
kandžius, o podraugei pardūdu laivakor-
tes (szipkortes) ant geriausių laivų ir sian-
cziu piningus į visas szalis svieto kūnūpi-
giausiai.

Taipogi reikale, kiekvienam dūdu prieteliszką rodą.
Jusų Vienžemis

Pet. Lipaviczius.

E. B. CARNELL & CO.

1336 PROVIDENCE ROAD,
SCRANTON, PA.

Daro gerus cigarus ir visokius gatun-
kus cigarety įpatiugai Maskoliszkušius
(su munksztukeliais).

M. SCHWARTZKOPF,

WHOLESALE krautuvė visokių naminių ir la-
užrubes pargabentų gėrymų, kaip:

WINO, LIKERIU, BRENDIES, GI-

NES, ir kitokių gėrymų.

Pardūda geriausę arielką: BLUE STAR MONO-
GRAM WHISKEY.

248 PENN AVE, Cor. LINDEN Str. SCRANTON Pa.